14/08/2021

Η περίπυστος εικόνα της Παναγίας της «Κυράς»

/ Ενορίες

Οι κάτοικοι του Απερίου έχουν την ιδιαιτέρα ευλογία να βρίσκονται κάτω από την κραταιά και απόρθητη προστασία της Παναγίας μας.

Εντός του Ιερού Ναού, εν ευλαβεία φυλάσσεται και δεόντως τιμάται, περίπυστος και επιβλητική ιερά εικόνα της Παναγίας

της Βρεφοκρατούσης ή αλλιώς της Κυράς, της Χρυσοπολίτισσας κατ’ άλλους λόγω προέλευσης εκ της ΚΠολης, αλλά θα πρόσθετα και «Εσφαγμένης» δεδομένου ότι φέρει σημάδι από «τσεκουριά».

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Παναγία δεξιοκρατούσα σε προτομή. Γέρνει ελαφρά το κεφάλι της προς τον Χριστό, ενώ βλέπει πέρα από τον πιστό. Η Παναγία κρατά με το δεξί χέρι το Χριστό, ενώ το αριστερό είναι υψωμένο μπροστά στο στήθος. Ο Χριστός γυρίζει προς τη μητέρα του, ευλογεί και κρατά ειλητάριο. Η προσκυνηματική εικόνα της Παναγίας βρίσκεται στο κέντρο του Μητροπολιτικού Ιερού Ναού Απερίου, εντός ναόσχημου προσκυνηταρίου και απέναντι από το Δεσποτικό Θρόνο.

Εικονογραφικά ακολουθεί τον ορθόδοξο βυζαντινό τύπο της Παναγίας της Βρεφοκρατούσης, με το χαρακτήρα που έχει στην κρητική ζωγραφική στα τέλη του 15ου και στις αρχές του 16ου αιώνα. Η Παναγία φοράει κόκκινο μαφόριο με χρυσό σιρίτι στην παρυφή, βαθυκύανο χιτώνα και κεκρύφαλο.

Ο Χριστός φοράει κόκκινο μαφόριο με χρυσό σιρίτι στην παρυφή, βαθυκύαναο χιτώνα και κεκρύφαλο. Ο Χριστός φοράει κόκκινο χιτώνα και πορτοκαλί ιμάτιο με πυκνές χρυσές ανταύγειες.

Από τεχνικής άποψης η Παναγία και ο Χριστός διακρίνονται από το επιμελημένο πλάσιμο του προσώπου και των χεριών. Τα χρώματα που χρησιμοποιεί ο αγιογράφος είναι τα απολύτως απαραίτητα και η χρήση τους γίνεται χωρίς υπερβολή που θα οδηγούσε σε ζωγραφική ωραιοποίηση των μορφών. Στο πρόσωπο τη Παναγίας επιλέγει να χρησιμοποιήσει πιο θερμά χρώματα, ενώ στο Χριστό χρησιμοποιεί πιο ψυχρά. Στα υφάσματα επιλέγει τρία ουσιαστικά χρώματα που αναδεικνύουν τις πτυχές τους, με λίγες μόνο τονικές διαβαθμίσεις και χωρίς να επεκτείνεται σε χρήση συμπληρωματικών χρωμάτων. Στο Χριστό δημιουργεί τις πτυχές των υφασμάτων και την κίνηση του σώματος, με τη χρήση λεπτών χρυσών γραμμών (χρυσοκονδυλιές). Τα φωτοστέφανα είναι χρυσωμένα με πυκνά ανάγλυφα διακοσμητικά θέματα. Τα ιδιαίτερα τεχνοτροπικά και τεχνολογικά χαρακτηριστικά της εικόνας δεικνύουν τη βαθειά γνώση του αγιογράφου, στα πρότυπα των βυζαντινών δασκάλων και την άρτια τεχνική κατάρτισή του.

Στην ιστορία της εικόνας περιγράφονται πολλές φθορές σε όλα τα δομικά υλικά της. Δεν είχε πάντα αυτές τις διαστάσεις, αλλά υπολογίστηκε ότι από το ύψος λείπουν 12cmκαι από το πλάτος 10,5cm. Οι αρχικές διαστάσεις μετά από ψηφιακή

αναπαραγωγή, ήταν: 63cmx 116cmx 3,1cmκαι τώρα είναι: 52,5cmx 104cmx3,1.

Τό ασημένιο πάμφυλλο (=επένδυση) είναι δωρεά της Καλλίτσας Χατζηφραγκέσκου, συζύγου του δασκάλου Ιωάννου Φωκά. Κατασκευάστηκε στις Πυλές από τον μοναδικό τότε αργυροχρυσοχόο επονομαζόμενο Βαγγελάκη.

ΘΕΜΑ: Παναγία Βρεφοκρατούσα.

ΖΩΓΡΑΦΟΣ: Άγνωστος.

ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ: Αυγοτέμπερα σε ξύλο από πλατύφυλλο δέντρο, με ζωϊκή προετοιμασία ζωγραφικής σε λινοβάμβακο ύφασμα αραιής ύφανσης.

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ: 52,5cm x 104,1cm x 3,1 cm.

πρωτοπρ. Δημήτριος Ζαγόρας

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΔΩ